

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I-6. Osztály

Szigoruan titkos!

67/9-952/1988.

1/5

3. sz. pld.

1988 MÄR 18

TÄrgy: A hazánk ellen irányuló
ellenséges propaganda-
tevékenység
/1988. I. negyedév/

F E L J E G Y Z É S

[...]

- 4 -

[...]

A március 15-i események nyugati visszhangjáról

Hirügynökségi jelentések a március 15-i hivatalos megemlékezésről szükszavuan, tényszerüen számoltak be. Ugyanakkor bő terjedelemben, részletesen foglalkoztak a nem hivatalos felvonulással és megemlékezésekkel, valamint egyes ellenzéki személyek elleni rendöri intézkedésekkel. Hangsúlyozták, hogy a "mintegy tizezres" felvonulás 1956 óta a legjelentősebb nem hivatalos megmozdulás volt Magyarországon. Kiemelték, hogy a hatóságok több kísérletet tettek a tüntetés megakadályozására, de sem az ellenzék vezetőinek megfélemlítése a házkutatásokkal, sem pedig a nagyszabásu hivatalos ünnep /a magyar nemzeti lobogó első ízben történő felvonása/ nem hozta meg a remélt sikert a hatóságok számára.

A nyugati hirügynökségek elsödleget értékelése szerint a március 15-én szokásos jelszavak /sajtó-, gyülekezési és szólásszabadság követelése stb./ mellett az eddiginél erősebb hangsúlyt kaptak a szocialistaellenes, a szovjet csapatok távozását, a kormány lemondását és igazi reformokat követelő, valamint a romániai magyar kisebbség erőszakos asszimilációját elítélő jelszavak. Ugy vélik, hogy az ellenzéknek ezen a napon kettös célja volt: egyrészt felmérni a saját erejét és befolyását a tömegekre, másrészt "kipuhatolni" a rendszer türöképességének határait. A h iradások egyöntetüen hangsúlyozzák azt is, hogy a rendörség - bár rendkívül nagy erővel vonult ki - a tüntetők kihívó magatartása és helyenként provokativ megnyilvánulásai ellenére mindvégig a háttérben maradt.

A nyugati magyar nyelvü rádióállomások nagy várakozással tekintettek a nem hivatalos megmozdulások elé. Március eleje óta rendszeressé váltak a hazánk belső helyzetéről, elsösorban a gazdasági gondokról, a társadalmi és szociális problémákról

szóló, az ünnepre "hangolt" műsorok. A hazai közvélemény "felkészítésében" ezuttal is a Szabad Európa Rádió játszotta a vezető szerepet. A belső ellenzék néhány prominens tagjával folyamatos kapcsolatot tartva, "első kézből" adtak tájékoztatást a rendőrségi akciókról, melyeket az MSZMP Politikai Bizottsága "február eleji titkos határozatával" hoztak összefüggésbe.

A nyugati sajtóorgánumok többsége tudni véli, hogy a magyar tömegtájékoztatási eszközök egyike sem tudósított a nem hivatalos megemlékezésekről, továbbá, hogy rendbontásra sehol sem került sor. Ez utóbbi tény a nyugati magyar nyelvű rádiók a "demokratikus ellenzék" politikai érettsége bizonyítékeként értékelik.

Az elsődleges reagálásokat összefoglalva megállapítható, hogy a nyugati tömegtájékoztatás a korábbi évekhez képest nagyobb terjedelemben, első oldalon közölt tudósításokkal, vezércikkekben foglalkozott a március 15-i eseményekkel. Az értékeléseket és jelszavakat az ellenzékiekre való hivatkozással közlik. Többnyire kerülnek a Magyarország elleni szélsőségesen kritikus megállapításokat, a rendőrség magatartását a nem hivatalos megemlékezések alatt egybehangzóan toleránsnak minősítik. Az eddigi, elsősorban tényszerű hírgyűjtési jelentéseket követő kommentárok, alaposabb értékelések várhatóan

a/ az ellenzék tömegek megnyerésére való képességét fogják kiemelni a felvonulók számának erős felfelé kerekítésével, s a néhány ezer fő részvételét a párt- és a kormány politikájával szemben kialakult társadalmi elutasításként kísérlik meg értelmezni;

b/ az ellenzék néhány tagjával szemben alkalmazott előzetes korlátozó rendőrhatalósági intézkedéseket a "hatalom" idegessége és belső bizonytalansága bizonyítékká fogják beállítani.

x x x

Összefoglalva megállapítható, hogy a nyugati propaganda-szervek és az ellenséges magyar emigráns egyesületek figyelme az utóbbi negyedévben az ország gazdasági helyzetére, illetve

az abból adódó társadalmi és politikai feszültségekre irányult. Ez a tendencia várhatóan hosszabb ideig fennmarad, s emiatt a hazánk aktuális gazdasági és politikai problémáival foglalkozó anyagok száma feltehetően tovább növekszik.

/Az információk ellenséges magyar emigráns körökből és más védelmet igénylő hirszerző, illetve legális forrásokból származnak./

Budapest, 1988. március 18.

Készült: 3 pld-ban
Készítette: P.S/Hné
Kapják: elosztó szerint!

- 1. BM III/III.
- 2. 7. oszt.
- 3. Nytó